QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 19 ta' Frar

Numru

~itaz. nru 89/96

Joseph Seguna u Grace Seguna g]al kull interess li jista' jkollha

versus

Charles Gauci

F'din il-kaw\a l-attur qieg]ed ifittex g]ad-danni li [arrab meta, waqt li kien riekeb serkin bid-debba, intlaqat minn vettura misjuqa mill-konvenut.

I`-`itazzjoni tg]id illi fit-22 ta' Novembru 1994, l-attur kien qed isuq serkin bid-debba fit-triq quddiem i`-`imiteru ta' }a\ |ebbu[. Dak il-]in il-vettura numru U-2987, misjuqa mill-konvenut, laqtet ras il-bhima, u l-attur inqaleb u [arrab [rie]i gravi. Billi qeg]din ig]idu illi l-]tija kienet tal-konvenut wa]du, l-atturi fet]u din il-kaw\a u qeg]din jitolbu illi l-qorti:

1. tg]id illi fl-in`ident tat-22 ta' Novembru 1994 l-attur intlaqat mill-konvenut u sofra danni;

2. tillikwida d-danni li sofrew l-atturi, bl-img]ax; u

3. tikundanna lill-konvenut i]allas dawn id-danni, bl-ispejje\.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi l-]tija g]al dak li [ara kienet ta' l-attur wa]du. Fid-dikjarazzjoni ma]lufa minnu l-konvenut kompla jg]id li hu kien qed isuq kif iridu r-regolamenti tat-traffiku u li, sa fejn jaf hu, ma hux minnu li laqat ras il-bhima ta' l-attur.

L-in`ident [ara hekk:

L-attur kien qed isuq serkin bil-bhima sejjer lejn i`-`imiteru ta' }a\ |ebbu[. Kien hemm vettura misjuqa wara l-attur, sejra fl-istess direzzjoni tieg]u. Is-sewwiq ta' din il-vettura ried jilwi lejn ix-xellug; g]alhekk [ibed lejn il-lemin biex jaqbe\ lill-attur, u, wara li qab\u, lewa lejn ix-xellug biex jid]ol fit-triq fejn ried imur. Jidher, i\da, li s-sewwiq kiser lejn ix-xellug kmieni wisq, meta ma kienx hemm bog]od bi\\ejjed bejn il-vettura u l-bhima, u l-vettura laqtet il-bhima fuq rasha. Il-bhima g]oliet, telg]et il-bankina u qalbet lill-attur, li waqa' ma' l-art u ntlaqat mill-vettura. Il-bhima marret we]edha d-dar. Meta raw li l-bhima waslet id-dar we]edha, in-nies ta' l-attur]asbu]a\in: ibnu mar ifittxu, sabu li kien korra u]adu biex jiddewwa g]ax kellu [rie]i gravi.

G]alkemm il-konvenut xehed li ma jafx li laqat lill-attur, il-qorti hija sodisfatta li l-karrzza li laqtet lill-attur tassew kienet misjuqa mill-konvenut. Il-konvenut fil-fatt xehed li ftit qabel il-]in ta' l-in`ident hu kien g]addej mit-triq li tag]ti g]a`-`imiteru, u, meta waqaf ]dejn l-iskola biex ni\\el lil o]tu, qab\u wie]ed bil-bhima. Re[a' beda jsuq u qabe\ lill-attur fil-post fejn sar l-in`ident[1]. Il-konvenut stqarr ukoll li, wara li qabe\ lill-attur, ma setax jarah aktar[2], u g]alhekk ma setax jara kemm kien 'il bog]od minnu hekk kif [ibed lejn ix-xellug biex jid]ol u jilwi quddiemu. Din l-istqarrija tal-

1 Ara x-xiehda tal-konvenut fis-seduta tal-20 ta' Marzu 1997, *foll.* 34 *et seq.*

2 *Ibid. fol.* 44.

konvenut, i\da, ma taqbilx ma' dak li kien qal lill-pulizija li st]arr[u l-ka\, g]ax lill-pulizija qalilhom li mill-mera ra lill-bhima tisfratta[3].

Kien hemm ukoll xi nies fuq il-post li raw l-in`ident, u dawn, barra milli raw in-numru tal-vettura, iddeskrivew ukoll vettura li taqbel ma' dik tal-konvenut[4].

Il-qorti hija tal-fehma li huwa l-konvenut li ja]ti g]all-in`ident g]ax wara li g]amel manuvra ta' sorpass ma]alliex li jinfeta] bog]od bi\\ejjed bejn il-karozza tieg]u u l-bhima ta' l-attur qabel ma re[a' lewa lejn ix-xellug biex jikser quddiem il-bhima. Dan x'aktarx g]amlu g]ax lill-attur qab\u wisq qrib tal-liwja u g]alhekk kellu jilwi lejn ix-xellug kmieni wisq. Dan ifisser li l-konvenut g]a\el post]a\in biex jaqbe\ lill-attur. I\da wkoll jekk ir-ra[uni ma kinitx din, f'kull ka\ il-]tija tibqa' tal-konvenut, g]ax qabel ma lewa quddiem l-attur kien imissu jara li seta' jag]mel hekk bla ma jolqot lill-attur.

Sabiex tara jekk l-attur [arrabx debilità permanenti min]abba l-in`ident, il-qorti]atret lill-Kirurgu Frederick Zammit Maempel b]ala espert mediku, u dan irrelata li l-attur g]andu debilità permanenti ta' g]axra fil-mija (10%)[5].

Meta korra, l-attur kellu sebg]in sena, u ma n[ibitx xiehda li kien qed ja]dem bi qlig]. Madankollu, bniedem li hu pensjonant xorta g]andu s-setg]a li ja]dem, u din is-setg]a g]andha wkoll valur ekonomiku. G]all-g]anijiet ta' din il-kaw\a, il-qorti sejra tie]u dan il-valur fis-sena daqslikieku kien b]all-paga minima nazzjonali, li llum hija ta' tmienja u erbg]in lira u tmienja u tletin `ente\mu (Lm48.38) fil-[img]a, jew elfejn ]ames mija u ]mistax-il lira u sitta u sebg]in `ente\mu (Lm2,515.76) fis-sena[6].

---

3 Ara x-xiehda tas-Sur[ent Richard Cauchi fis-seduta ta' l-14 ta' Novembru 1997, *fol.* 53; ara wkoll l-okkorrenza, *fol.* 49.

4 Ara x-xiehda tas-Sur[ent Richard Cauchi fis-seduta ta' l-14 ta' Novembru 1997, *fol.* 52, u x-xiehda ta' Anthony Azzopardi fis-seduta tal-15 ta' Mejju 1998, *foll.* 72 u 75.

5 Ara r-rapport ta' l-espert mediku ma]luf fil-15 ta' Lulju 1998, *foll.* 92 *et seqq.*

6 A.L. 220 ta' l-1999.

Meta tqis l-età ta' l-attur u l-fatt li l-in`ident se]] fl-1994, il-qorti hija tal-fehma li *multiplier* xieraq ikun ta' sitt snin. Billi, i\da, [à g]addew aktar minn sitt snin minn meta se]] l-in`ident, ma hux il-ka\ li jsir it-tnaqqis li soltu jsir meta tit]allas bil-quddiem somma li, kieku ma se]]x l-in`ident, l-attur kien ida]]alha mifruxa fuq]afna snin fil-[ejjieni.

L-attur g]andu debilità permanenti ta' g]axra fil-mija (10%); g]alhekk, *lucrum cessans* fuq sitt snin ji[i elf]ames mija u disa' liri u sitta u erbg]in `ente\mu (Lm1,509.46)[7].

Ma n[ibtx xiehda li l-attur kellu danni o]ra.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a billi tg]id li l-konvenut kien ja]ti g]all-in`ident tat-22 ta' Novembru 1994, meta we[[a' l-attur; tillikwida d-danni fis-somma ta' elf ]ames mija u disa' liri u sitta u erbg]in `ente\mu (Lm1,509.46) u tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-atturi elf]ames mija u disa' liri u sitta u erbg]in `ente\mu (Lm1,509.46), bl-img]ax mill-10 ta' Jannar 1996, meta kienet pre\entata `-`itazzjoni. Il-konvenut g]andu j]allas ukoll l-ispejje\ [udizzjarji kollha.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

7 Lm2,515.76 × 6 ×10% = Lm1,509.46.